

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 14 oktober 1999 *

I de förenade målen T-191/96 och T-106/97,

CAS Succhi di Frutta SpA, bolag bildat enligt italiensk rätt, Castagnaro (Italien), företrätt av advokaterna Alberto Miele, Padua, Antonio Tizzano och Gian Michele Roberti, Neapel, och Carlo Scarpa, Venedig,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Paolo Ziotti, rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Alberto Dal Ferro, Vicenza, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: italienska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(96) 2208 av den 6 september 1996 (mål T-191/96) om ändring av beslut av den 14 juni 1996, och kommissionens beslut C(96) 1916 av den 22 juli 1996 (mål T-106/97), båda om leverans av fruktsaft och fruktsylt till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan enligt förordning (EG) nr 228/96,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden A. Potocki samt domarna C.W. Bellamy och A.W.H. Meij,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 10 februari 1999,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser, bakgrund och förfarande

1 Den 4 augusti 1995 antog rådet förordning (EG) nr 1975/95 om gratisleveranser av jordbruksprodukter till befolkningen i Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgistan och Tadjikistan (EGT L 191, s. 2, nedan kallad förordning nr 1975/95).

I de två första övervägandena anges följande: ”Det är tillrådligt att förse Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgistan och Tadjikistan med jordbruksprodukter i syfte att öka tillgången på livsmedel och detta med hänsyn tagen till skillnader i de lokala situationerna utan att detta hindrar utvecklingen mot försörjning på marknadsekonomiska villkor. Gemenskapen förfogar över lager av jordbruksprodukter efter interventionsåtgärder, och det är lämpligt att som en undantagsåtgärd främst ta av dessa för att genomföra åtgärden.”

2 Artikel 1 i förordning nr 1975/95 har följande lydelse:

”I enlighet med de villkor som anges i denna förordning skall åtgärder [vidtas] för att förse Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgistan och Tadjikistan med gratis jordbruksprodukter vilka närmare skall anges och som är tillgängliga på grund av interventionsåtgärder. [Om] det för tillfället inte finns interventionsprodukter tillgängliga kan produkter anskaffas på gemenskapsmarknaden för att uppfylla gemenskapens åtaganden.”

3 Artikel 2 i förordning nr 1975/95 har följande lydelse:

”1. Produkterna skall levereras i [o]bearbetad eller i bearbetad form.

2. Åtgärderna kan även gälla tillgängliga livsmedel eller sådana som kan erhållas på marknaden mot betalning i form av produkter ur interventionslager och som hänför sig till samma grupp av produkter.

3. Leveranskostnaderna, som omfattar transport- och i tillämpliga fall även förädlingskostnader, skall fastställas genom anbudsinfodran eller i brådskande fall eller vid transportsvårigheter, genom underhandsöverenskommelser.

...”

4 Därefter antog kommissionen förordning (EG) nr 2009/95 av den 18 augusti 1995 om tillämpningsföreskrifter för gratis leverans av jordbruksprodukter från interventionslager till Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgisistan och Tadzjikistan enligt rådets förordning (EG) nr 1975/95 (EGT L 196, s. 4, nedan kallad förordning nr 2009/95).

5 I andra övervägandet i förordning nr 2009/95 anges följande:

”Gratisleveranserna skall bestå av obearbetade jordbruksprodukter från interventionslager och av produkter som inte är tillgängliga där men som tillhör samma produktgrupp. Särskilda bestämmelser för leverans av bearbetade produkter bör fastställas. Det bör särskilt fastställas att sådana leveranser skall betalas med råvaror från interventionslager.”

- 6 Artikel 2.2 i förordning nr 2009/95 har följande lydelse:

”Anbudsinfordringarna får avse den produktkvantitet som faktiskt skall tas ut från interventionslagren som betalning för leverans av bearbetade produkter som hör till samma produktgrupp vid leveransstadium som skall fastställas i anbudsinfördran.”

- 7 Enligt artikel 6.1 e i förordning nr 2009/95 skall ett giltigt anbud vid tillämpning av artikel 2.2 innehålla följande uppgift: ”1. Den föreslagna produktkvantitet uttryckt i ton (nettovikt) som skall bytas ut mot ett ton (netto) av den färdiga produkten på de villkor och det leveransstadium som föreskrivs i anbudsinfördran.”

- 8 Artikel 6.2 i förordning nr 2009/95 har följande lydelse:

”Anbud som inte lämnas i enlighet med denna artikel, och som endast delvis uppfyller villkoren i förordningen om anbudsförfarande eller som innehåller andra villkor än de som föreskrivs i denna förordning kan komma att förkastas.”

- 9 Enligt artikel 15.1 i förordning nr 2009/95 skall anbudsinfördran särskilt innehålla

”— kompletterande föreskrifter och villkor,

— uppgift om partierna som lagrens namn och adresser,

...

— uppgift om de olika partiernas viktigaste fysiska och tekniska egenskaper,

...”

10 Enligt artikel 15.2 i förordning nr 2009/95 skall i fråga om anbudsförfarande enligt artikel 2.2 infordran särskilt innehålla

”— uppgift om det parti eller den grupp av partier som skall tas över som betalning för leveransen,

— en beskrivning av den bearbetade produkt som skall levereras vad avser art, kvantitet, kvalitet, förpackning etc.”

11 Kommissionen antog därefter förordning (EG) nr 228/96 av den 7 februari 1996 om leverans av fruktsaft och fruktsylt till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan (EGT L 30, s. 18, nedan kallad förordning nr 228/96).

- 12 I första och andra övervägandena i förordning nr 228/96 anges följande:

”Förordning (EG) nr 1975/95 föreskriver att leveranser av jordbruksprodukter kan gälla tillgängliga livsmedel eller sådana som kan erhållas på marknaden mot betalning i form av produkter tillgängliga efter interventionsåtgärder.

För att besvara mottagarländernas begäran om fruktsaft och fruktsylt är det lämpligt att inleda ett anbudsförfarande för att fastställa de mest fördelaktiga förhållandena för leveranser av sådana produkter och för att föreskriva anbudsgivarens betalning genom återköp av frukter som undandragits från marknaden i enlighet med artikel 15 och 15a i rådets förordning (EEG) nr 1035/72 av den 18 maj 1972 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker [EGT L 118, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 4, s. 162], senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1363/95 [EGT L 132, s. 8].”

- 13 Artikel 1 i förordning nr 228/96 har följande lydelse:

”Ett anbudsförfarande inleds härmed avseende leverans av högst 1 000 ton fruktsaft, 1 000 ton koncentrerad fruktsaft och 1 000 ton fruktsylt som angivet i bilaga I, i enlighet med föreskrifterna i förordning (EG) nr 2009/95, särskilt artikel 2.2 i denna, och i överensstämmelse med bestämmelserna i gällande förordning.”

- 14 I bilaga I till förordning nr 228/96 anges följande:

Parti nr 1 Produkt att leverera: 500 ton (netto) äpplesaft
 Produkt att dra tillbaka: äpplen

Parti nr 2 Produkt att leverera: 500 ton (netto) äpplesaft med en koncentration om 50 %
Produkt att dra tillbaka: äpplen

Parti nr 3 Produkt att leverera: 500 ton (netto) apelsinsaft
Produkt att dra tillbaka: apelsiner

Parti nr 4 Produkt att leverera: 500 ton (netto) apelsinsaft med en koncentration om 50 %
Produkt att dra tillbaka: apelsiner

Parti nr 5 Produkt att leverera: 500 ton (netto) sylt av olika frukter
Produkt att dra tillbaka: äpplen

Parti nr 6 Produkt att leverera: 500 ton (netto) sylt av olika frukter
Produkt att dra tillbaka: apelsiner

Leveransdatum var den 20 mars 1996 för samtliga partier.

- 15 Den 15 februari 1996 lämnade sökanden ett skriftligt anbud på partierna 1 och 2 i vilket bolaget erbjöd sig att leverera produkterna mot betalning i form av 12 500 ton respektive 25 000 ton äpplen.

- 16 Bolagen Trento Frutta SpA (nedan kallat Trento Frutta) och Loma GmbH (nedan kallat Loma) erbjöd sig att dra tillbaka 8 000 ton äpplen för parti nr 1 och 13 500 ton äpplen för parti nr 2. Trento Frutta uppgav dessutom att bolaget var berett att ta emot persikor, om det inte fanns tillräckligt med äpplen.

- 17 Den 6 mars 1996 informerade kommissionen genom meddelande nr 10663 Azienda di Stato per gli Interventi nel Mercato Agricolo (det italienska interventionsorganet, nedan kallat AIMA) om att den hade tilldelat Trento Frutta partierna nr 1, 3, 4, 5 och 6. En kopia av detta meddelande skickades till Trento Frutta. Enligt meddelandet skulle Trento Frutta erhålla betalning, i första hand, i följande kvantiteter av frukter som dragits tillbaka från marknaden:

Parti nr 1 8 000 ton äpplen eller 8 000 ton persikor,

Parti nr 3 20 000 ton apelsiner eller 8 500 ton äpplen eller 8 500 ton persikor,

Parti nr 4 32 000 ton apelsiner eller 13 000 ton äpplen eller 13 000 ton persikor,

Parti nr 5 18 000 ton äpplen eller 18 000 ton persikor,

Parti nr 6 45 000 ton apelsiner eller 18 000 ton äpplen eller 18 000 ton persikor.

- 18 Den 13 mars 1996 informerade kommissionen genom meddelande nr 11832 AIMA om att den hade tilldelat Loma parti nr 2 mot tillbakadragande av 13 500 ton äpplen.
- 19 AIMA vidtog i enlighet med förordning nr 228/96 nödvändiga åtgärder för att genomföra kommissionens meddelanden nr 10663 och 11832 genom cirkulär nr 93/96 av den 21 mars 1996, vilket återgav innehållet i meddelandena.
- 20 Den 14 juni 1996 fattade kommissionen beslut C(96) 1453 om leverans av fruktsaft och fruktsylt till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan enligt förordning nr 228/96 (nedan kallat beslutet av den 14 juni 1996). Enligt andra övervägandet i detta beslut hade alldeles för små produktkvantiteter dragits tillbaka från marknaden sedan anbudsförfarandet, trots att tiden för tillbakadragande nästan hade gått ut. För att avsluta transaktionen var det därför nödvändigt att tillåta anbudsgivare som så önskade att i stället för äpplen och apelsiner få betalt i andra produkter som dragits tillbaka från marknaden i på förhand fastställda mängder som avspeglade förhållandet mellan produkterna i fråga i bearbetat skick.

- 21 I artikel 1 i beslutet av den 14 juni 1996 angavs att anbudsgivarna (det vill säga Trento Frutta och Loma) skulle kunna begära att erhålla de produkter som dragits tillbaka från marknaden enligt följande utjämningskoefficienter:
- a) 1 ton persikor för 1 ton äpplen,
 - b) 0,667 ton aprikoser för 1 ton äpplen,
 - c) 0,407 ton persikor för 1 ton apelsiner,
 - d) 0,270 ton aprikoser för 1 ton apelsiner.
- 22 Detta beslut var riktat till Republiken Italien, Republiken Frankrike, Republiken Grekland och Konungariket Spanien.
- 23 Den 22 juli 1996 fattade kommissionen beslut C(96) 1916 om leverans av fruktsaft och fruktsyrlt till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan enligt förordning nr 228/96 (nedan kallat beslutet av den 22 juli 1996). Enligt tredje övervägandet i beslutet fanns det inte tillräckligt med persikor och aprikoser för att avsluta transaktionen, varför det var lämpligt att ersätta de äpplen som anbudsgivarna skulle ta emot med nektariner.
- 24 I artikel 1 i beslutet av den 22 juli 1996 angavs att Trento Frutta och Loma skulle kunna begära att erhålla de produkter som dragits tillbaka från marknaden enligt utjämningskoefficienten 1,4 ton nektariner för 1 ton äpplen.

- 25 Detta beslut var riktat till Republiken Italien.
- 26 Den 24 juli 1996 underrättades AIMA om att sökanden hade väckt talan vid Tribunale amministrativo regionale del Lazio om ogiltigförklaring av AIMA:s ovannämnda cirkulär nr 93/96.
- 27 Vid ett möte den 26 juli 1996 mellan sökanden och kommissionens generaldirektorat för jordbruk (GD VI), som anordnats på sökandens begäran, invände sökanden mot att kommissionen medgav att äpplen och apelsiner ersattes med andra frukter och erhöll en kopia av beslutet av den 14 juni 1996.
- 28 Den 2 augusti 1996 skickade sökanden teknisk rapport nr 94, som utarbetats av Dipartimento Territorio e Sistemi Agro-Forestali vid universitetet i Padua, till kommissionen. Rapporten behandlade de ekonomiska utjämningskoefficienterna för vissa frukter vid juicetillverkning.
- 29 Den 6 september 1996 fattade kommissionen beslut C(96) 2208 om ändring av kommissionens beslut av den 14 juni 1996 om leverans av fruktsaft och fruktsylt till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan enligt förordning nr 228/96 (nedan kallat beslutet av den 6 september 1996). Enligt andra övervägandet i beslutet var det lämpligt att ändra de utjämningskoefficienter som faststälts i beslutet av den 14 juni 1996 för att under hela tiden för tillbakadragandet av persikor få till stånd en bättre avvägd ersättning mellan å ena sidan äpplen och apelsiner som användes för leveranser av fruktsaft till befolkningen i Kaukasus och å andra sidan persikor som drogs tillbaka från marknaden för betalningen av dessa leveranser. De nya utjämningskoefficienterna skulle enbart vara tillämpliga på

produkter som anbudsgivarna ännu inte hade dragit tillbaka som betalning för leveranserna.

- 30 Enligt artikel 1 i beslutet av den 6 september 1996 ändrades artikel 1 a och 1 c i beslutet av den 14 juni 1996 på följande sätt:

”a) 0,914 ton persikor för 1 ton äpplen,

...

c) 0,372 ton persikor för 1 ton apelsiner”.

- 31 Detta beslut var riktat till Republiken Italien, Republiken Frankrike, Republiken Grekland och Konungariket Spanien.
- 32 Sökanden väckte genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 25 november 1996, talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 6 september 1996. Målet registrerades under nummer T-191/96.
- 33 Genom beslut av den 26 februari 1997 i mål T-191/96 R, CAS Succhi di Frutta mot kommissionen (REG 1997, s. II-211), avslog förstainstansrättens ordförande sökandens ansökan av den 16 januari 1997 om uppskov med verkställigheten av beslutet av den 6 september 1996.

- 34 Sökanden väckte genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 9 april 1997, talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 22 juli 1996. Sökanden gjorde gällande att bolaget hade erhållit en kopia av beslutet först den 30 januari 1997, i förfarandet om interimistiska åtgärder. Detta mål registrerades under nummer T-106/97.
- 35 Genom beslut av den 20 mars 1998 avslog ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning en ansökan från Allione Industria Alimentare SpA om att få intervensera till stöd för sökandens yrkanden i mål T-191/96 (REG 1998, s. II-575).
- 36 Den 14 oktober 1998 beslutade ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning att förena målen T-191/96 och T-106/97 vad gällde det muntliga förfarandet och domen.
- 37 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta några föregående åtgärder för bevisupptagning. Den anmodade dock kommissionen att före förhandlingen skriftligen redogöra för interventionsorganens lager av äpplen vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målen. Kommissionen svarade på denna anmodan inom den föreskrivna fristen. Förhandlingen ägde rum den 10 februari 1999.

Yrkanden

38 I mål T-191/96 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara beslutet av den 6 september 1996 om ändring av beslutet av den 14 juni 1996, samt
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

39 I mål T-106/97 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara beslutet av den 22 juli 1996, samt
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

40 Kommissionen har i dessa två mål yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa talan eller i andra hand ogilla den, samt
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Mål T-191/96

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 41 Kommissionen har gjort gällande att talan skall avvisas, eftersom sökanden inte berörs direkt och personligen av beslutet av den 6 september 1996 och eftersom sökanden inte har något intresse av att få beslutet ogiltigförklarat.
- 42 Kommissionen har till att börja med framhållit att sökanden inte har ifrågasatt tilldelningen av de partier som sökanden själv lämnade anbud på. Enligt kommissionen innehåller den ifrågasatta rättsakten i detta fall inte föreskrifter om att äpplen och apelsiner skall ersättas med persikor, utan endast ändringar av utjämningskoefficienterna för dessa frukter. Ersättandet av frukterna hade redan godkänts genom beslutet av den 14 juni 1996.
- 43 Det förhållande att utjämningskoefficienterna är mer eller mindre fördelaktiga för de anbudsgivare som tilldelats kontrakt berör endast dem personligen. Sökandens situation i förhållande till beslutet av den 6 september 1996 skiljer sig på intet sätt från situationen för de andra aktörerna inom den berörda sektorn som inte har tilldelats kontrakt som anbudsgivare (se bland annat förstainstansrättens beslut av den 29 juni 1995 i mål T-183/94, *Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mostro mot kommissionen*, REG 1995, s. II-1941, punkt 49).
- 44 Enligt kommissionen är rättspraxis om ifrågasättande av anbudsförfaranden, och särskilt domstolens dom av den 6 mars 1979 i mål 92/78, *Simmenthal mot kommissionen* (REG 1979, s. 777), inte relevant i detta fall. Beslutet av den 6 september 1996 är en självständig rättsakt i förhållande till anbudsinfordran.

Det har fattats efter tilldelningen av kontrakten och ändrar ingenting i förfarandet. De anbudsgivare som tilldelades kontrakt var de anbudsgivare som erbjöd sig att motta den minsta mängden äpplen som betalning. Under dessa omständigheter innebär det förhållandet att sökanden deltog i anbudsförfarandet i fråga inte att bolaget utmärker sig i förhållande till alla andra som inte berörs av beslutet av den 6 september 1996.

- 45 För övrigt är enbart den omständigheten att en rättsakt kan påverka konkurrensen på den relevanta marknaden inte tillräcklig för att alla ekonomiska aktörer som på något sätt konkurrerar med den som rättsakten är riktad till skall kunna anses vara direkt och personligen berörda av denna rättsakt (domstolens dom av den 10 december 1969 i de förenade målen 10/68 och 18/68, Eridania mot kommissionen, REG 1969, s. 459, punkt 7).
- 46 Dessutom menar kommissionen att sökanden inte har något intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat, eftersom det innebär att utjämningskoefficienterna i beslutet av den 14 juni 1996 ändrades på sätt som sökanden önskade och eftersom en ogiltigförklaring skulle medföra att de tidigare utjämningskoefficienterna återigen började gälla (se förstainstansrättens beslut av den 15 mars 1995 i mål T-6/95 R, Cantine dei colli Berici mot kommissionen, REG 1995, s. II-647, punkt 29, och av den 29 juni 1995 i mål T-6/95, Cantine dei Colli Berici mot kommissionen, inte publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 46).
- 47 Slutligen har kommissionen framhållit att de grunder som sökanden framfört hade kunnat framföras mot beslutet av den 14 juni 1996, som var mer ofördelaktigt för sökanden, men som sökanden inte har väckt talan mot inom föreskriven tid.
- 48 Sökanden har gjort gällande att den direkt berörs av det ifrågasatta beslutet. Den berörs även personligen av det ifrågasatta beslutet, för det första såsom anbudsgivare (domen i det ovannämnda målet Simmenthal mot kommissionen, punkterna 25 och 26) och för det andra på grund av den oerhört allvarliga ekonomiska skada som den lidit till följd av att dess konkurrenter tilldelades andra frukter och större mängder av frukt som betalning för leveranserna.

Sökanden har framhållit att det omtvistade beslutet fattades efter det att kommissionen på dess begäran gjort en fullständig omprövning av situationen.

- 49 Sökanden menar även att den fortfarande har ett intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat, även om hela det anbudsförfarande i vilket dess konkurrenter tilldelades kontrakt har avslutats (domen i det ovannämnda målet *Simmenthal mot kommissionen*, punkt 32).

Förstainstansrättens bedömning

- 50 Enligt artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse) får fysiska och juridiska personer väcka talan om ogiltigförklaring av beslut som är riktade till dem eller som, även om de utfärdats i form av en förordning eller ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör dem.
- 51 Enligt fast rättspraxis kan andra personer än de som ett beslut är riktat till göra anspråk på att vara personligen berörda, i den mening som avses i denna bestämmelse, endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem i förhållande till alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, *Plaumann mot kommissionen*, REG 1963, s. 199; svensk specialutgåva, volym 1, s. 181. Se exempelvis förstainstansrättens dom av den 11 februari 1999 i mål T-86/96, *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen och Hapag Lloyd Fluggesellschaft mot kommissionen*, REG 1999, s. II-179, punkt 42, och nämnd rättspraxis).
- 52 Det är i detta fall ostridigt att sökanden deltog i anbudsförfarandet för partierna nr 1 och 2 och att parti nr 1 tilldelades Trento Frutta.

- 53 För övrigt har kommissionen inte bestritt att dess ovannämnda meddelande nr 10663 av den 6 mars 1996 innehåller uppgifter som inte överensstämmer med villkoren i anbudsinfordran enligt förordning nr 228/96, eftersom det bland annat anges att betalningen för Trento Fruttas leveranser skulle ske i persikor i stället för i äpplen och apelsiner. Genom meddelandet ändras därmed de angivna betalningsvillkoren för de olika partierna.
- 54 Ändringen av de angivna betalningsvillkoren för de olika partierna bekräftades för samtliga anbudsgivare genom beslutet av den 14 juni 1996. Därefter begärde sökanden att kommissionen skulle ompröva det beslutet. Ett möte mellan tjänstemän från GD VI och sökanden ägde därför rum den 26 juli 1996, efter vilket sökanden skickade den tekniska rapporten nr 94 (ovan punkterna 27 och 28) till kommissionen.
- 55 Mot bakgrund av de nya omständigheter som kommissionen därmed fick kännedom om och en omprövning av hela situationen, i synnerhet det pris på persikor på gemenskapsmarknaden som dess tjänstemän konstaterat i mitten av augusti 1996 (se arbetsdokumentet från GD VI, bilaga 11 till svaromålet), fattade kommissionen det omtvistade beslutet den 6 september 1996 om nya utjämningskoefficienter för persikor och äpplen/apelsiner.
- 56 Följaktligen skall det omtvistade beslutet anses som ett självständigt beslut, vilket fattats på begäran av sökanden och på grundval av nya omständigheter. Beslutet ändrar villkoren för anbudsförfarandet genom att det anges att anbudsgivarna skall få betalt i persikor i stället för i äpplen och apelsiner och enligt andra utjämningskoefficienter. Detta trots de kontakter som parterna hade haft under tiden.
- 57 Mot denna bakgrund måste det anses att sökanden berörs personligen av det omtvistade beslutet. Sökanden berörs för det första såsom anbudsgivare som inte tilldelades något kontrakt, i och med att ett av de väsentliga villkoren i anbudsförfarandet — betalningsvillkoren för leveranserna i fråga — senare

ändrades av kommissionen. En anbudsgivare i den situationen berörs inte enbart personligen av kommissionens bedömning av de anbud som inkommit efter en anbudsinfordran (domen i det ovannämnda målet Simmenthal mot kommissionen, punkt 25). Han har också fortfarande ett personligt intresse av att övervaka att villkoren i anbudsinfordran iakttas när kontrakten genomförs. Det förhållandet att kommissionen inte i anbudsinfordran nämnde att det var möjligt att anbudsgivarna kunde erhålla andra frukter än de angivna som betalning för sina leveranser, medförde att sökanden inte hade möjlighet att lämna ett annat anbud än det som den lämnade och därmed ha samma möjligheter som Trento Frutta.

58 För det andra berörs sökanden, under de särskilda omständigheterna i detta fall, personligen av det omtvistade beslutet på grund av att det fattades efter det att sökanden begärt en omprövning av hela situationen och mot bakgrund av bland annat ytterligare uppgifter som sökanden lämnade till kommissionen.

59 Sökanden berörs även direkt av det omtvistade beslutet, eftersom kommissionen inte givit de nationella myndigheterna något utrymme för skönsässig bedömning av villkoren för beslutets genomförande (se exempelvis domstolens dom av den 13 maj 1971 i de förenade målen 41/70, 42/70, 43/70 och 44/70, International Fruit Company mot kommissionen, REG 1971, s. 411, punkterna 25—28).

60 Argumentet att sökanden inte inom föreskriven tid har väckt talan mot beslutet av den 14 juni 1996 måste underkännas, eftersom det omtvistade beslutet inte kan anses vara en ren bekräftelse av det beslutet. Såsom har konstaterats ovan gick kommissionen med på sökandens begäran att ompröva beslutet av den 14 juni 1996, och det omtvistade beslutet fattades efter denna omprövning. Dessutom innehåller det omtvistade beslutet andra utjämningskoefficienter och grundas på nya omständigheter. Mot denna bakgrund kan sökandens talan inte avvisas av detta skäl (se förstainstansrättens dom av den 3 mars 1994 i mål T-82/92, Cortes Jimenez m.fl. mot kommissionen, REGP 1994, s. II-237, punkt 14, av den 15 oktober 1997 i mål T-331/94, IPK mot kommissionen, REG 1997, s. II-1665, punkt 24, av den 8 juli 1998 i mål T-130/96, Aquilino mot rådet, REGP 1998, s. II-1017, punkt 34, och av den 21 oktober 1998 i mål

T-100/96, Vicente-Nuñez mot kommissionen, REGP 1998, s. II-1779, punkterna 37—42).

- 61 Argumentet att sökanden inte skulle ha något berättigat intresse av att få saken prövad på grund av att en ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet endast skulle medföra att de tidigare utjämningskoefficienterna i beslutet av den 14 juni 1996, vilka var mindre fördelaktiga för sökanden, återigen började gälla måste också underkännas,
- 62 Vid bedömningen av om förevarande talan kan upptas till sakprövning kan det nämligen inte presumeras att en ogiltigförklaring av beslutet av den 6 september 1996 endast skulle medföra att utjämningskoefficienterna i beslutet av den 14 juni 1996 återigen började gälla, med hänsyn till bland annat att kommissionen enligt artikel 176 i EG-fördraget (nu artikel 233 EG) skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa denna dom (se domstolens dom av den 26 april 1988 i de förenade målen 97/86, 99/86, 193/86 och 215/86, Asteris mot kommissionen, REG 1988, s. 2181, punkterna 27—32).
- 63 I vart fall framgår det av punkt 32 i domen i det ovannämnda målet Simmenthal mot kommissionen att även om ett beslut i ett anbudsförfarande att tilldela konkurrenter kontrakt har genomförts helt och hållet, har en anbudsgivare fortfarande ett intresse av att få ett sådant beslut ogiltigförklarat för att få kommissionen att återställa hans situation på lämpligt sätt eller för att förmå kommissionen att göra erforderliga ändringar i framtida anbudsförfaranden, om det skulle fastställas att de i sin nuvarande utformning strider mot vissa rättsliga krav. Denna rättspraxis är tillämplig på det förevarande målet, i synnerhet som det är ostridigt att de transaktioner som anbudsinfordran avsåg ännu inte hade genomförts helt och hållet när det omtvistade beslutet fattades.
- 64 Av det ovan anförda följer att talan kan upptas till sakprövning.

Prövning i sak

- 65 Sökanden har åberopat sju grunder till stöd för sin talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 6 september. Dessa är 1) åsidosättande av förordning nr 228/96 och av principerna om insyn och likabehandling, 2) åsidosättande av förordningarna nr 1975/95 och 2009/95, 3) maktmissbruk, 4) uppenbart oriktiga bedömningar, 5) åsidosättande av artikel 39 i EG-fördraget (nu artikel 33 EG) och av artikel 40.3 i EG-fördraget (nu artikel 34 EG i ändrad lydelse) samt av ovannämnda förordning nr 1035/72 av den 18 maj 1972, 6) bristfällig motivering och 7) uppenbart olämplig ersättningsåtgärd.
- 66 Den första grunden, om åsidosättande av förordning nr 228/96 och av principerna om insyn och likabehandling, skall prövas.

Parternas argument

- 67 Sökanden har gjort gällande att kommissionen, genom att tillåta att anbudsgivarna som betalning för leveransen drar tillbaka en annan produkt än den som anges i förordning nr 228/96, har åsidosatt denna förordning samt principerna om insyn och likabehandling.
- 68 Kommissionen har till att börja med framhållit att syftet med de ifrågasvarande bestämmelserna är att ge bistånd till befolkningen i Armenien och Azerbajdzjan genom att använda de produkter som interventionsorganen drar tillbaka från marknaden för att upprätthålla priset på jordbruksprodukterna. Enligt första och andra övervägandena i förordning nr 228/96 och förordningarna nr 1975/95 och 2009/95 är det möjligt att ersätta de frukter som anges i bilaga I till förordning nr 228/96 med andra frukter som dragits tillbaka från marknaden.

- 69 I första och andra övervägandena i förordning nr 228/96 samt i andra övervägandet i förordning nr 1975/95 anges endast att den frukt som anbudsgivarna skall få som betalning skall tas från lager av frukt som dragits tillbaka från marknaden efter interventionsåtgärder. Det anges inte att de frukter som anbudsgivarna skall få som betalning uttryckligen måste framgå av anbudsinfordran. I synnerhet kräver varken artikel 2.2 i förordning nr 1975/95 eller artikel 2.2 i förordning nr 2009/95 att de frukter som tas från interventionslagren skall vara desamma som de som anbudsgivarna skall leverera. Det är tillräckligt att de tillhör "samma grupp av produkter".
- 70 För övrigt menar kommissionen att en sådan skyldighet inte skulle vara förenlig med de stödmottagande staternas verkliga behov. Om en av dem skulle ha behov av apelsinjuice men inte tillräckligt med apelsiner hade dragits tillbaka från marknaden, är det uppenbart att anbudsgivarna skulle få betalt i andra frukter. På samma sätt skall betalningen för leveranserna av de olika fruktsylterna i partierna 5 och 6 i förordning nr 228/96 ske genom tillbakadragande av apelsiner eller äpplen.
- 71 Enligt kommissionen innebär den omständigheten att de frukter som skulle mottas som betalning har ersatts efter anbudsförfarandet på intet sätt något åsidosättande av principerna om likabehandling och insyn, eftersom detta inte alls påverkade anbudsförfarandet. Anbudsgivarna konkurrerade på samma villkor, det vill säga på de villkor som angavs i förordning nr 228/96 och i dess bilaga I. Eftersom frukterna ersattes efter anbudsförfarandet, påverkades detta inte alls.

Förstainstansrättens bedömning

- 72 I samband med tillämpningen av rådets direktiv 71/305/EEG av den 26 juli 1971 om samordning av förfarandena vid tilldelning av offentliga upphandlingskontrakt för bygg- och anläggningsarbeten (EGT L 185, s. 5) har domstolen fastslagit att om en upphandlande enhet har fastställt föreskrifter i kontraktshandlingarna innebär principen om likabehandling av anbudsgivare ett krav på att alla anbud

skall överensstämma med kontraktshandlingarna, så att en objektiv jämförelse av anbuderna garanteras (domstolens dom av den 22 juni 1993 i mål C-243/89, kommissionen mot Danmark, REG 1993, s. I-3353, punkt 37, svensk specialutgåva, volym 14, och av den 25 april 1996 i mål C-87/94, kommissionen mot Belgien, REG 1996, s. I-2043, punkt 70). Dessutom har den fastslagit att vid jämförelsen av anbuderna måste i alla skeden både principen om likabehandling av anbudsgivare och principen om insyn iakttas, så att alla anbudsgivare har samma möjligheter när de utformar sina anbud (domen i det ovan nämnda målet kommissionen mot Belgien, punkt 54).

- 73 Denna rättspraxis är tillämplig i förevarande fall. Således var kommissionen tvungen att i anbudsinfordran klart ange föremålet och villkoren för anbudsförfarandet och att noggrant följa de angivna villkoren, så att alla anbudsgivare hade samma möjligheter när de utformade sina anbud. I synnerhet kunde kommissionen inte i efterhand ändra villkoren för anbudsförfarandet, särskilt inte de som avsåg anbudet, på ett sätt som inte angavs i anbudsinfordran, utan att åsidosätta principen om insyn.
- 74 Såsom har konstaterats ovan medgav det omtvistade beslutet att anbudsgivarna, det vill säga Trento Frutta och Loma, kunde få betalt för sina leveranser i form av andra produkter än dem som angavs i anbudsinfordran. Bland annat kunde äpplen och apelsiner ersättas med persikor.
- 75 Ett sådant ersättande anges inte i anbudsinfordran enligt förordning nr 228/96. Det framgår nämligen av bilaga I till denna förordning, tolkad enligt artikel 15.1 och 15.2 i förordning nr 2009/95 (se ovan punkterna 9—13), att anbudsgivarna endast kunde dra tillbaka de angivna produkterna, det vill säga äpplen i fråga om partierna 1, 2 och 5 och apelsiner i fråga om partierna 3, 4 och 6, som betalning för leveranserna.
- 76 För övrigt framgår det av artikel 6.1 e 1 i förordning nr 2009/95 (se ovan punkt 7) att ett giltigt anbud skulle innehålla en uppgift om den produktkvantitet

som anbudsgivaren begärde som betalning för att leverera de bearbetade produkterna på de villkor som föreskrevs i anbudsinfordran.

- 77 Ersättandet av äpplen och apelsiner med persikor som betalning för de ifrågavarande leveranserna samt fastställandet av utjämningskoefficienter för dessa frukter utgör således en betydlig ändring av ett väsentligt villkor i anbudsinfordran, det vill säga betalningsvillkoren för de produkter som skulle levereras.
- 78 I motsats till vad kommissionen har uppgivit medger ingen av de texter som denna nämnt, bland annat första och andra övervägandena i förordning nr 228/96 och artikel 2.2 i förordning nr 1975/95 (ovan punkterna 3 och 12), inte ens underförstått, ett sådant ersättande. Det finns inte heller några bestämmelser om ersättande för det fall att, som kommissionen gjort gällande, det inte skulle finnas tillräckligt med frukt i interventionslagren och den frukt som skall ersätta den tidigare angivna som betalning till anbudsgivarna tillhör "samma grupp av produkter" som de som anbudsgivarna levererar.
- 79 För övrigt innehåller det omtvistade beslutet inte enbart föreskrifter om att äpplen och apelsiner skall ersättas med persikor utan även utjämningskoefficienter, som fastställts med hänvisning till omständigheter som inträffat efter anbudsförfarandet, det vill säga marknadspriset på de ifrågavarande frukterna i mitten av augusti 1996, trots att anbudsinfordran inte innehåller några föreskrifter om att sådana omständigheter som inträffat efter anbudsförfarandet kan beaktas för att bestämma betalningsvillkoren för leveranserna i fråga.
- 80 Vidare visar inte de uppgifter som kommissionen lämnat i målet (se bilaga 3 till svaromålet och kommissionens svar på förstainstansrättens frågor) att det, när det omtvistade beslutet fattades, saknades tillräckligt med äpplen i interventionslagren, för att de transaktioner som anbudsinfordran avsåg inte skulle kunna genomföras.

- 81 Även om det antas att det fanns en sådan brist på äpplen i gemenskapen som kunde dras tillbaka, skulle kommissionen ändå i anbudsinfordran ha angivit de exakta villkoren för när de frukter som angavs som betalning för de ifrågavarande leveranserna kunde ersättas med andra frukter, i enlighet med principerna om insyn och likabehandling. I avsaknad av sådana villkor ålåg det kommissionen att inleda ett nytt anbudsförfarande.
- 82 Av det ovan anförda följer att det omtvistade beslutet strider mot den anbudsinfordran som angavs i förordning nr 228/96 samt mot principerna om insyn och likabehandling och skall därför ogiltigförklaras. Anledning saknas att pröva de andra grunder som sökanden anför.

Mål T-106/97

- 83 Det skall prövas om talan kan upptas till sakprövning.

Parternas argument

- 84 Kommissionen har gjort gällande att talan i målet, som väckts den 9 april 1997, har väckts efter utgången av den frist som anges i artikel 173 femte stycket i fördraget och som började löpa den 31 oktober 1996.
- 85 Kommissionen anser att sökanden säkerligen fick kännedom om innehållet i beslutet av den 22 juli 1996 vid förhandlingen vid Tribunale amministrativo regionale del Lazio den 31 oktober 1996. AIMA ingav då (och till och med tio dagar tidigare, det vill säga den 21 oktober 1996 enligt AIMA:s inläga) kommissionens meddelande nr 29903 av den 23 juli 1996 till den italienska

domstolen (bilaga 11 till svaromålet i mål T-106/97). I meddelandet återgavs innehållet i beslutet av den 22 juli 1996 och i synnerhet utjämningskoefficienten för äpplen och nektariner. Texten i beslutet var till och med bilagd meddelandet.

- 86 Kommissionen har vidare anfört att sökanden i sin ansökan i mål T-191/96 (punkt 12), som inkom till förstainstansrättens kansli den 25 november 1996, dessutom påstod sig känna till att kommissionen den 22 juli 1996 hade fattat ett beslut som i förhållande till beslutet av den 14 juni 1996 innebar en "möjlighet att ersätta" frukter. Sökanden visade även att den kände till innehållet i beslutet av den 22 juli 1996 när den i punkt 23 i ansökan i mål T-191/96 uttryckligen hänvisade till "frukterna i fråga (dels äpplen och apelsiner, dels persikor, aprikoser och nektariner)".
- 87 Sökanden handlade mycket oaktsamt när den inte begärde en kopia av ovannämnda meddelande nr 29903 av den 23 juli 1996 under förfarandet vid Tribunale amministrativo regionale del Lazio och inte ansträngde sig för att få ta del av detta, trots att den väckt talan mot AIMA angående anbuds förfarandet i fråga. Denna omständighet kan därför inte åberopas som skäl för att fristen för att väcka talan i förevarande mål inte har iakttagits.
- 88 Även om det antas att sökanden faktiskt inte kände till hela texten i beslutet av den 22 juli 1996, borde den enligt kommissionens mening ändå ha framställt en formell begäran till kommissionen om att få ta del av beslutet (förstainstansrättens dom av den 29 maj 1991 i mål T-12/90, Bayer mot kommissionen, REG 1991, s. II-219, domstolens beslut av den 5 mars 1993 i mål C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde mot kommissionen, REG 1993, s. I-801, punkt 17 och följande punkter, och förstainstansrättens beslut av den 10 februari 1994 i mål T-468/93, Frinil mot kommissionen, REG 1994, s. II-33, punkt 31 och följande punkter).
- 89 Sökanden har gjort gällande att den fick kännedom om texten i beslutet av den 22 juli 1996 först när kommissionen den 30 januari 1997 ingav sitt svaromål i mål T-191/96.

90 Vid mötet den 26 juli 1996 med tjänstemän från GD VI begärde sökanden uttryckligen upplysningar om ett eventuellt beslut som skulle innebära en möjlighet att ersätta de frukter som angavs i anbudsinfordran med andra frukter. Sökanden fick emellertid inte några närmare upplysningar av de tjänstemän som var närvarande.

91 Ovannämnda meddelande nr 29903 av den 23 juli 1996 nämndes förvisso i en bilaga till AIMA:s inlägga i förfarandet vid den italienska förvaltningsdomstolen, men sökanden erhöll inte någon kopia av denna handling och begärde inte heller någon, eftersom den trodde att det rörde sig om ett likadant meddelande som de som gällde ersättandet av äpplen och apelsiner med persikor och aprikoser. För övrigt innehöll AIMA:s yttrande inga hänvisningar till beslutet av den 22 juli 1996 och detta nämndes inte heller vid förhandlingen den 31 oktober 1996.

92 För övrigt uppgav AIMA i skrivelse av den 5 september 1997, som svar på en begäran från sökanden, att det bland sina handlingar inte kunde hitta "det beslut som kommissionen skulle ha fattat den 22 juli 1996" (bilaga 3 till repliken i mål T-106/97).

Förstainstansrättens bedömning

93 I punkt 12 i sin ansökan i mål T-191/96 uppgav sökanden att den vid mötet den 26 juli 1996 (se ovan punkt 27) fick reda på att kommissionen genom två beslut av den 14 juni respektive den 22 juli 1996 hade tillåtit anbudsgivarna att som betalning för leveranserna i fråga dra tillbaka andra frukter än dem som angavs i anbudsinfordran. Genom det andra beslutet, som inte hade skickats till sökanden, "utvidgades möjligheten att ersätta frukterna ytterligare".

94 Detta betyder att sökanden den 26 juli 1996 fick kännedom om att kommissionen den 22 juli 1996 hade fattat ett beslut som utvidgade möjligheten enligt beslutet av den 14 juni 1996 att ersätta äpplen och apelsiner med andra frukter.

95 Slutligen anförde AIMA följande i sin inlaga av den 21 oktober 1996 till Tribunale amministrativo regionale del Lazio (bilaga 4 till repliken i mål T-191/96):

”Det är ett faktum att de omtvistade omräkningstalen för de frukter (äpplen, apelsiner, persikor, aprikoser och nektariner) som skall användas som betalning för Trento Fruttas och Lomas leveranser härrör från gemenskapsbeslut (se meddelande nr 24700 av den 20 juni 1996 och nr 29903 av den 23 juli 1996) som AIMA måste tillämpa och underrätta berörda parter om.”

96 Av denna inlaga framgår att kommissionens meddelande nr 29903 av den 23 juli 1996 var bilagd inlagan. Det har inte bestritts att detta meddelande återger innehållet i kommissionens beslut av den 22 juli 1996.

97 Förhandlingen vid Tribunale amministrativo regionale del Lazio ägde rum den 31 oktober 1996.

98 Härav följer att sökanden senast den 31 oktober 1996 åtminstone kände till att kommissionen hade fattat ett beslut som gjorde det möjligt att ersätta de frukter som angivits som betalning för Trento Fruttas och Lomas leveranser med nektariner och att innehållet i beslutet återgavs i kommissionens meddelande nr 29903 av den 23 juli 1996.

- 99 Detta konstaterande bekräftas av att sökanden, i punkt 23 i sin ansökan i mål T-191/96, som inkom till förstainstansrättens kansli den 25 november 1996, hänvisade till möjligheten att ersätta de frukter som angavs i anbudsinfordran med nektariner.
- 100 Även om sökanden, såsom den påstår, inte skulle ha fått kännedom om hela texten i beslutet av den 22 juli 1996 förrän den 30 januari 1997, då svaromålet inkom i mål T-191/96, till vilket en kopia av beslutet var fogat, följer det av fast rättspraxis att det ankommer på den som känner till förekomsten av en rättsakt som berör honom att begära att få ta del av denna inom rimlig tid (beslutet i det ovannämnda målet Ferriere Acciaierie Sarde mot kommissionen, punkt 18).
- 101 I förevarande fall är det inte styrkt att sökanden begärde att kommissionen skulle låta den få ta del av hela texten i beslutet av den 22 juli 1996 vare sig efter mötet den 26 juli 1996, efter det att AIMA:s inlägga inkom till Tribunale amministrativo regionale del Lazio den 21 oktober 1996 eller efter förhandlingen vid den domstolen den 31 oktober 1996.
- 102 Under dessa omständigheter kan sökanden inte göra gällande att fristen för att väcka talan skulle ha börjat löpa den 30 januari 1997. Av det ovan anförda framgår nämligen att vad som kan anses som rimlig tid för att begära att få ta del av hela texten i beslutet av den 22 juli 1996 klart hade överskridits långt tidigare.
- 103 Detta betyder att talan, som väckts den 9 april 1997, skall anses ha väckts för sent och därför skall avvisas.

Rättegångskostnader

- 104 Enligt artikel 87.2 första stycket i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det.
- 105 Sökanden har yrkat att svaranden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i mål T-191/96. Eftersom svaranden har tappat detta mål, skall sökandens yrkande bifallas. Vad beträffar förfarandet om interimistiska åtgärder i mål T-191/96 R, anser förstainstansrätten, mot bakgrund av beslutet av förstainstansrättens ordförande av den 26 februari 1997, att vardera parten skall bära sin kostnad.
- 106 Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i mål T-106/97. Eftersom sökanden har tappat detta mål, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) Kommissionens beslut C (96) 2208 av den 6 september 1996 ogiltigförklaras.
- 2) Talan i mål T-106/97 avvisas.
- 3) Kommissionen skall ersätta rättegångskostnaderna i mål T-191/96. Vardera parten skall bära sin kostnad i mål T-191/96 R. Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna i mål T-106/97.

Potocki

Bellamy

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 oktober 1999.

H. Jung

A. Potocki

Justitiesekreterare

Ordförande